

تعریف وهدف؛

علم باستان شناسی، شناخت حقایق فرهنگی گذشته است که در تاریخ نامی از آنان و شیوه زندگیشان برده نشده و یابه ندرت برده شده است.

مطالعات باستان شناسی ما را به دنیای زندگی گذشتگان می برد و سخن کسانی را که امروز خاموشند باز می شنویم. در کاوشهای باستان شناسی علاوه بر آشنایی با فرهنگهای مادی مانند دست ابزارها، ابزار تولید نحوه معیشت و کسب و کار، فرهنگ معنوی آنان مانند مذهب، آداب و رسوم، زبان ادبیات، سنت ها و رفتارهای فرهنگی نیز مورد بررسی و مطالعه قرار می گیرد. باستان شناسان برای شناخت حقایق فرهنگی انسان، او را از طریق آثار و بقایایش مورد مطالعه قرار می دهند.

نقش و توانایی؛

هدف از تحصیل در این رشته در ابتدا تربیت نیروی انسانی کارآمد برای کاوشهای باستان شناسی بیشماری است که در مناطق مختلف کشور مربوط به دورا ن (ماقبل تاریخ، تاریخی و اسلامی) صورت میگیرد و در مرتبه دوم تامین کادرهای تحقیقی و فرهنگی و هنری، ارگانهای کشوری مانند سازمان جغرافیائی و نقشه برداری، معماری و شهرسازی، مرکز باستان شناسی کشور، سازمان ملی حفاظت آثار باستانی ایران، دفتر حفظ و حراست آثار و بناهای تاریخی، اداره کل موزه ها، وزارت ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش برای تدریس (علوم اجتماعی- تاریخ، تاریخ هنر)، اوقاف و جهانگردی، مردم شناسی و انسان شناسی، مراکز نشر کتب و مجلات و روزنامه های علمی و فرهنگی و تاریخی و نظائر آن می باشد.

طول دوره شکل نظام؛

دوره آموزش باستان شناسی طبق ضوابط مصوبات ستاد انقلاب فرهنگی ۴ سال است و نظام آموزشی آن واحدی است و کلیه دروس در ۷ ترم و یک ترم حفاری ارائه می شود.

تعداد کل واحدهایی که در این دوره ارائه می شود، بدون احتساب دروس جبرانی ۱۴۶ واحد به شرح زیر می باشد:

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۲۳
۲	دروس پایه	۱۶
۳	دروس اصلی	۶۸
۴	دروس تخصصی	۳۲
۵	دروس اختیاری	۷
	جمع	۱۴۶ واحد

الف؛ جدول دروس عمومی دوره کارشناسی باستان شناسی :

ردیف	نام درس	تعداد واحد	واحد نظری	واحد عملی	دروس پیشنهادی
۱	اندیشه اسلامی ۱	۲	۳۲	-	-
۲	اندیشه اسلامی ۲	۲	۳۲	-	-
۳	آیین زندگی	۲	۳۲	-	-
۴	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲	-	-
۵	تاریخ اسلام	۲	۳۲	-	-
۶	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲	-	-
۷	فارسی عمومی	۳	۴۸	-	-
۸	زبان خارجی ۱	۲	۳۲	-	-
۹	زبان خارجی ۲	۲	۳۲	-	۸
۱۰	تربیت بدنی ۱	۱	-	۳۲	-
۱۱	تربیت بدنی ۲	۱	-	۳۲	۱۰
۱۲	دانش خانواده و جمعیت	۲	۳۲	-	-
	جمع	۲۳			

ب؛ جدول دروس پایه دوره کارشناسی باستان شناسی:

کد درس	نام درس	تعداد واحد	واحد نظری	واحد عملی	جمع	دروس پیشنهادی
۰۱	تاریخچه علم باستان شناسی	۲	۲	-	۲	-
۰۲	بررسی تمدنهای باستانی از نظر قران کریم	۲	۲	-	۲	-
۰۳	جغرافیای تاریخی ایران	۲	۲	-	۲	-
۰۴	اصول و مبانی انسان شناسی	۲	۲	-	۲	-
۰۵	اسطوره شناسی	۲	۲	-	۲	-
۰۶	مبانی فرهنگی باستان شناسی	۲	۲	-	۲	-
۰۷	تاریخ هنر از باستان تا آغاز اسلام	۲	۲	-	۲	-
۰۸	حفظ آثار باستانی (۱)	۲	۲	-	۲	-
	جمع	۱۶				

ج؛ جدول دروس اصلی دوره کارشناسی باستان شناسی:

کد درس	نام درس	تعداد واحد	واحد نظری	واحد عملی	جمع	دروس پیشنهادی
۰۱۱	باستان شناسی و هنر اسلامی ایران (۱)	۲	۲	-	۲	-
۰۱۲	باستان شناسی و هنر پیش از تاریخ بین النهرین	۲	۲	-	۲	۰۶
۰۱۳	حفاظت اشیاء باستانی (۲)	۲	۲	-	۲	۰۸
۰۱۴	باستان شناسی و هنر ایلام	۲	۲	-	۲	-
۰۱۵	باستان شناسی و هنر آسیای صغیر	۲	۲	-	۲	-
۰۱۶	باستان شناسی و هنر اسلامی ایران (۲)	۲	۲	-	۲	۰۱۱
۰۱۷	هنر فلز کاری دوره اسلامی	۲	۲	-	۲	-
۰۱۸	باستان شناسی و هنر مصر باستان	۲	۲	-	۲	-
۰۱۹	مبانی تطورات انسان	۲	۲	-	۲	-
۰۲۰	باستان شناسی و هنر پیش از تاریخ ایران	۲	۲	-	۲	۰۱۲
۰۲۱	خطوط باستانی ایران (۱)	۲	۲	-	۲	-
۰۲۲	هنر و معماری بین النهرین در دوران تاریخی	۴	۴	-	۴	۰۱۲
۰۲۳	باستان شناسی و تاریخ هنر ایران اسلامی (۳)	۲	۲	-	۲	۰۱۶
۰۲۴	باستان شناسی ایران در آغاز شهرنشینی	۲	۲	-	۲	۰۲۰

۰۲۱	۲	-	۲	۲	خطوط باستانی ایران (۲)	۰۲۵
-	۲	-	۲	۲	تاریخ هنر نقاشی در ایران	۰۲۶
-	۲	-	۲	۲	باستان شناسی و هنر یونان و روم باستان	۰۲۷
-	۴	-	۴	۴	سکه شناسی و شناخت مهر و تابلیت	۰۲۸
-	۲	-	۲	۲	استخوان شناسی	۰۲۹
۰۲۴	۲	-	۲	۲	باستان شناسی و هنر ایران در هزاره اول ق.م	۰۳۰
۰۲۹	۴	-	۴	۴	باستان شناسی و هنر ماد و هخامنش	۰۳۱
-	۲	-	۲	۲	هنر هند باستان	۰۳۲
-	۲	-	۲	۲	کتاب آرایه	۰۳۳
-	۴	-	۴	۴	باستان شناسی و هنر سرزمینهای اسلامی	۰۳۴
-	۴	-	۴	۴	سیر تحول خطوط و خواندن کتیبه های اسلامی	۰۳۵
-	۲	-	۲	۲	هنر خاور دور (چین و ژاپن باستان)	۰۳۶
۰۳۱	۲	-	۲	۲	باستان شناسی و هنر اشکانی	۰۳۷
-	۲	-	۲	۲	تکنیک هنر سفالگری در دوره اسلامی	۰۳۸
۰۳۷	۲	-	۲	۲	باستان شناسی و هنر ساسانی	۰۳۹
				۶۸	جمع	

د؛ جدول دروس تخصصی دوره کارشناسی باستان شناسی:

کد درس	نام درس	تعداد واحد	واحد نظری	واحد عملی	جمع	دروس پیشیاز
۰۴۰	موزه داری	۲	۲	-	۲	-
۰۴۱	روش کاوش و بررسی آثار باستانی	۲	۲	-	۲	-
۰۴۲	طراحی و ترسیم مدارک باستان شناسی و نقشه خوانی	۴	۴	-	۴	-
۰۴۳	پایان نامه	۴	۴	-	۴	-
۰۴۴	کاوشهای باستان شناسی	۲۰	-	۲۰	۲۰	-
	جمع	۳۲				

و؛ جدول دروس اختیاری دوره کارشناسی باستان شناسی :

ردیف	نام درس	تعداد واحد	واحد نظری	واحد عملی	جمع	دروس پیشیاز
۰۴۵	فرهنگ ایران باستان	۲	۲	-	۲	-
۰۴۶	زبان فارسی میانه	۲	۲	-	۲	-
۰۴۷	فرهنگ تمدن ایران از مغول تا صفویه	۳	۳	-	۳	-
	جمع	۷				

ترم بندی دوره کارشناسی پیوسته باستان شناسی

ترم چهارم					ترم سوم					ترم دوم					ترم اول				
نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس
اصلی	۲۶۸	۲	باستان شناسی و تاریخ هنر ایران اسلامی (۳)	۲۶۹	اصلی	۲۶۷	۲	باستان شناسی و هنر اسلامی ایران (۲)	۲۶۸	اصلی		۲	باستان شناسی و هنر اسلامی ایران (۱)	۲۶۷	پایه		۲	تاریخچه علم باستان شناسی	۲۵۰
اصلی	۲۶۰	۲	باستان شناسی ایران در آغاز شهر نشینی	۲۶۱	اصلی		۲	هنر فلز کاری دوره اسلامی	۲۷۰	اصلی	۲۵۵	۲	باستان شناسی و هنر پیش از تاریخ بین النهرین	۲۷۱	پایه		۲	مقدمات و مبانی باستان شناسی فرهنگی	۲۵۵
اصلی	۲۸۴	۲	خطوط باستانی ایران (۲)	۲۸۵	اصلی		۲	باستان شناسی و هنر مصر باستان	۲۷۳	اختیاری		۲	فرهنگ ایران باستان	۲۹۴	پایه		۲	اصول و مبانی انسان شناسی	۲۵۳
اصلی		۲	تاریخ هنر نقاشی در ایران	۲۷۶	اصلی		۲	میان تطور انسان (انسان شناسی فرهنگی و فیزیکی)	۲۵۸	اصلی	۲۵۷	۲	حفاظت اشیاء باستانی (۲)	۲۷۸	پایه		۲	حفظ آثار باستانی (۱)	۲۵۷
اصلی		۲	باستان شناسی و هنر یونان و روم باستان	۲۷۷	اصلی	۲۷۱	۲	باستان شناسی و هنر پیش از تاریخ ایران	۲۶۰	پایه		۲	اسطوره شناسی	۲۵۴	پایه		۲	تاریخ عمومی هنر از باستان تا آغاز اسلام	۲۵۶
اصلی		۴	سکه شناسی و شناخت مهر و تابلیت	۲۷۵	اصلی		۲	خطوط باستانی ایران (۱)	۲۸۴	تخصصی		۲	موزه داری	۲۸۹	پایه		۲	بررسی تمدن های باستانی از نظر قرآن کریم	۲۵۱
اصلی		۲	استخوان شناسی	۲۵۹	اصلی	۲۷۱	۴	هنر معماری بین النهرین در دوران تاریخی	۲۷۲	اصلی		۲	باستان شناسی و هنر ایلام	۲۶۲	پایه		۲	جغرافیای تاریخی ایران	۲۵۲
عمومی		۲	اندیشه (۲)	۱۱	عمومی		۲	زبان خارجی ۱	۳	اصلی		۲	باستان شناسی و هنر آسیای صغیر	۲۷۴	عمومی		۲	اندیشه ۱	۶
عمومی		۲	دانش خانواده و جمعیت	۱۷						عمومی		۲	آیین زندگی	۷	عمومی		۲	زبان پیش	۱۱۱
										عمومی		۱	تربیت بدنی (۱)	۱۰					
جمع کل تعداد واحد					جمع کل تعداد واحد					جمع کل تعداد واحد					جمع کل تعداد واحد				
۲۰					۱۸					۱۹					۱۸				

ترم بندی دوره کارشناسی پیوسته باستان شناسی

ترم هشتم				ترم هفتم				ترم ششم				ترم پنجم							
نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع درس	پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	کد درس
تخصصی		۲۰	کاوشهای باستان شناسی	۲۹۰	اصلی	۲۶۵	۲	باستان شناسی و هنر ساسانی	۲۶۶	اصلی		۴	سیر تحول خطوط و خواندن کتیبه های اسلامی	۲۸۰	اصلی	۲۶۱	۲	باستان شناسی و هنر ایران در هزاره اول ق.م	۲۶۳
					تخصصی		۲	روش کاوش و بررسی آثار باستانی	۲۸۸	اصلی		۲	هنر خاور دور (چین و ژاپن) باستان	۲۸۲	اصلی	۲۵۹	۴	باستان شناسی و هنر ماد و هخامنشی	۲۶۴
					تخصصی		۴	طراحی و ترسیم مدارک باستان شناسی و نقشه خوانی	۲۸۷	اختیاری		۲	زیان فارسی میانه	۲۹۵	اصلی		۲	هنر هند باستان	۲۸۳
					تخصصی		۴	پایان نامه	۲۹۱	اصلی	۲۶۴	۲	باستان شناسی و هنر اشکانی	۲۶۵	اصلی		۲	کتاب آریایی	۲۸۱
					عمومی		۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۱۴	اصلی		۲	تکنیک هنر سفالگری در دوره اسلامی	۲۸۶	اصلی		۴	باستان شناسی و هنر سرزمین های اسلامی	۲۷۹
					اختیاری		۳	فرهنگ تمدن ایران از مغول تا صفویه	۲۹۶	عمومی		۳	فارسی عمومی	۸	عمومی		۲	تاریخ اسلام	۱۳
										عمومی		۲	انقلاب اسلامی ایران	۱۲	عمومی		۱	تربیت بدنی (۲)	۱۵
															عمومی		۲	زبان خارجی ۲	۵
۲۰		جمع کل تعداد واحد		۱۷		جمع کل تعداد واحد		۱۷		جمع کل تعداد واحد		۱۹		جمع کل تعداد واحد		۱۹		جمع کل تعداد واحد	